

SÜN BÜL SİNAN EFENDİ

Smanlı'nın yetiştirdiği en büyük ve-
hilerinden... Asıl adı Yusuf, babası-
nın adı ise Ali'dir. Lakabı Zeynüddin
ve Sinanüddin olup o, Sünbül Sinan diye şöhret
buldu. Merzifon'un Borlu kasabasında 1451 (Hic-
ri 856) yılında dünyaya geldi.

Sünbül Sinan Efendi daha küçük yaşlarda iken
bile ilerde nasıl insan olacağını işaretlerini üye-
rinde taşıyordu. O, kendi yaşındaki çocukların
koşup oynadığı zamanlarda ilim meclislerine gi-
diyor, sohbetleri dinliyor, dinlediklerinin tesiri
altında kalarak gözyaşlarını tutamıyordu.

İlk tahsilini memleketinde yaptı. 14 yaşında
buradaki tahsilini tamamlayıp İstanbul'a gitti.
Burada devrin en büyük âlimlerinden Efdalzade
Hamidüddin Efendinin ders halkasına oturdu ve
ondan 16 sene zahirî ilimleri tahsil etti. Talebeli-
ği sırasında tasavvufa karşı olan ilgisi nedeniyle,
bir gün arkadaşının ısrarı ile Çelebi Halife ismi ile
şöhret bulan Muhammed Cemâleddin Efendinin
sohbetine katıldı. Çelebi Halife'nin huzuruna ge-
lip onu görmesiyle onun talebesi olmak istediğini
bildirdi. Çelebi Halife kendisini kabul buyurunca,
ondan ilim öğrenmeye feyz ve teveccühlerine ka-
vuşarak kemale erip olgunlaşmaya başladı.

Sünbül Sinan Efendi bir gece gördüğü rüyayı
hocası Çelebi Halife'ye anlatınca o da; "Ey Sün-

bül Sinan! Senin gönlünün, ilâhî feyzlerle dolu
olduğu görülüyor. Böyle bir kalbe sahip olduğun
hâlde, kendindeki bu feyzleri neden etrafa saçmı-
yorsun?" diyerek, Sünbül Sinan'ı kucaklayıp al-
nından öptü. Sonra da; "Ey Sinan! Senin kalbin,
Allahu Teâlâ'nın muhabbetiyle doludur." buyur-
du. Bu hâdiseden sonra, Sünbül Sinan vazifesine
daha sıkı sarıldı. Nefsini terbiye etmek için riyâzet
ve mücâhedeye girişti. Çelebi Halife onu sık sık
odasına çağırır, baş başa sohbetlerde bulunur-
du. Sünbül Sinan'a bol bol teveccüh eder, kalbin-
de bulunan feyzleri, onun kalbine akıttı. Çele-
bi Halife bildiği ne varsa, hepsini Sünbül Sinan'a
öğreterek, halifesi olacak şekilde yetiştirdi.

Bir gün hocası Çelebi Halife talebelerinden çi-
çek getirmelerini istedi. Tüm talebeler ertesi gün
çok çeşitli birbirinden güzel çiçeklerle hocasının
huzuruna çıktılar. Ancak içlerinden Sünbül Sinan
solmuş ve kurumaya yüz tutmuş bir sümbülle çı-
kageldi. Hocası bunun hikmetini sorduğunda ce-
vaben "Hangi çiçeğe elimi attım ise Allah'ı zikir ve
tespihle meşguldüler. Onları dallarından koparıp
da Allah'a ülfetlerini kesmeye gönlüm elvermedi.
Baktım bu zavallı sümbül dalından kopmuş, ben
de size bu çiçeği getirdim." dedi.

Asırlara damgasını vurmuş ve hâlen unutulma-
mış olan İbni Kemal Paşa ve Ebusuud Efendi gibi
âlimlerin pek bol olduğu bir asırda, İstanbul'un

Yavuz Selim, Fatih ve Ayasofya gibi büyük camilerinde rahatça vaaz edebiliyor olması Sünbül Sinan Efendinin ne büyük bir derya olduğunu anlamaya kâfidir.

Sünbül Sinan Efendi hocasının vefatıyla İstanbul'da hocasının Kocamustafapaşa'daki dergâhında irşad vazifesine başladı. Burada talebelerini yetiştirmek için elinden gelen bütün gayreti gösterdi. Onların, nefislerini terbiye etmek ve tasavvufta üstün derecelere vâsıl olmaları için gayret gösterdi. Bu şekilde binlerce talebe yetiştirdi. Talebeyi yetiştirmekte çok dikkat ve itina gösterirdi. Huzuruna gelip de isteyen boş göndermezdi. Allahu Teâlâ'nın emir ve yasaklarını, otuz yedi yıl İstanbullulara duyurdu. Padişahlar dahi Sünbül Sinan hazretlerinin huzuruna gelir, onun feyz ve bereketlerinden istifadeye çalışırlardı. Sünbül Sinan Efendi, Cuma günü ile mübarek gün ve gecelerde mutlaka İstanbul'un büyük camilerinden birinde vaaz ve nasihatlerde bulunurdu.

Sünbül Sinan Efendi, bir gün talebelerin mücâhededeki yani nefsin istemediklerini yapmadaki tembelliğini görünce; "Biz on sekiz yıl sırtımızı yere koymadık ve bir yere de dayamadık. Tehiyyata oturduğumuz gibi oturarak uyuduk." buyurdu. Sünbül Sinan Efendi için 'zamanın Cüneyd'idir' denmiştir. Sünbül Sinan Efendi ile Şeyhülislâm Ebussuud Efendinin arasında geçen bir hâdise oldukça ilginçtir. Şöyle ki:

Ebussuud Efendi, ilk zamanlar maneviyata, tarikata, rabıtaya pek inanmaz ve her karşılaştığında da, Sünbül Sinan Efendiye çok ağır sözler söyleyerek incitirdi. Hatta bir defasında, münakaşa o raddeye geldi ki, Ebussuud Efendi, Sünbül Sinan Efendiye: "Senin cenaze namazını papaza kıldırtacağım." deyiverdi. Sünbül Sinan Efendi de, "Âmin" diyerek mukabelede bulundu. Aradan epey bir zaman geçtikten sonra, Sünbül Sinan Efendi, vefatına yakın bir zamanda, müridleri-

ni toplayıp şöyle bir vasiyette bulundu: "Evlâtlarım! Ben yolcuym. Vefatımdan sonra, cenaze namazım kılınmaya kadar kesinlikle ağlamayacak ve hiç kimseye de haber vermeyeceksiniz. Cenazemi Fatih Camiine götürüp, namazımı da orada kılacaksınız." Sünbül Sinan Efendi buyurduğu gibi vefat etti, sessizce teçhiz ve tekfin işi tamamlandı Fatih Camiine götürüldü. O gün de Fatih Camiinde Osmanlı hanedanından bir kadının cenazesi bulunuyordu ki, protokol icabı namazını da, Şeyhülislâm Ebussuud Efendinin kıldırması gerekiyordu. Ebussuud Efendi, bilmeyerek önce erkek cenazenin, yani Sünbül Sinan Efendinin namazını, sonra da Sultan hanımın namazını kıldırdı. Ağlama yasağı kendilerinden o anda kalan Sünbül Sinan Efendinin müridleri ağlamaya başlayınca, Şeyhülislâm Ebussuud Efendi bilmeyerek kıldırdığı erkek cenazenin kim olduğunu sordu, sormasına ama dünyası da sanki başına yıkıldı. Cenazenin kim olduğunu öğrenir öğrenmez tabutun üzerine kapanarak, ağlaya ağlaya Sünbül Sinan Efendiden af diledi. Büyük bir pişmanlık duydu ve hemen tarikat erbabı zatların eteğine sarılarak, inkâr ettiği hakikatlerin daha sonra savunucusu hâline geldi.

Sünbül Sinan Efendi Kocamustafapaşa dergâhında 33 yıl gerçek bir mürşit olarak verdiği irşad hizmetinden sonra 1529 yılında 80 yaşında vefat etmiş, vefatının ardından da dergâhın irşad vazifesini talebesi ve damadı olan Merkez Efendi üslenmiştir.

